

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

Державна служба України
з питань праці

Копія: **ТОВ «Київська мостобудівельна компанія»**
kiev.bridge.building@gmail.com

Щодо зауважень та пропозицій

У Державній регуляторній службі України на опрацюванні знаходиться проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві» (далі – проект постанови), разом з додатками, наданий листом Державної служби України з питань праці від 30.07.2024 № 2791/1/4.2-24а.

Під час опрацювання проекту постанови до ДРС надійшов лист Товариства з обмеженою відповідальністю «Київська мостобудівельна компанія» від 06.08.2024 № 425 (копія додається) із зауваженнями та пропозиціями до цього проекту постанови, характер яких свідчить про необхідність його доопрацювання.

Відповідно до вимог статті 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) усі зауваження і пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю чи частково враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

З метою дотримання вимог Закону, пропонуємо Державній службі України з питань праці здійснити об'єктивний розгляд листа та поінформувати Товариство з обмеженою відповідальністю «Київська мостобудівельна компанія» та ДРС про результати розгляду.

Додаток: на 10 арк. в 1 прим. на першу адресу.

Голова

Віталій Знаменський 239-76-24

Олексій КУЧЕР

Державна регуляторна служба України

№ 3193/20-24 від 12.08.2024

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

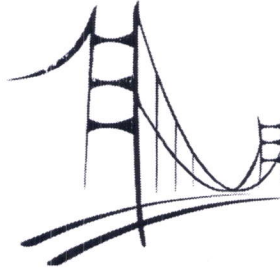
Сертифікат: 6FA97849F1B2570D04000008869000025DF0300

Дійсний: з 12.06.2024 11:11:30 по 12.06.2025 11:11:30

ТОВ «Київська Мостобудівельна
Компанія»

03045, м. Київ,
пров. Віто-Литовський, 14
ел. пошта: kiev.bridge.building@gmail.com
тел/факс: (044) 525 60 26

IBAN UA84 3808 3800 0002 6005 7006 2265 5
ІПН 429553026504
код ЄДРПОУ 42955300

LLC «Kiev Bridge Construction
Company»

03045, Ukraine, Kiev,
14 Vyto-Lyтовskyi Lane
e-mail: kiev.bridge.building@gmail.com
phone/fax (044) 525-60-26

IBAN UA84 3808 3800 0002 6005 7006 2265 5
IPN 429553026504
EDRPOU 42955300

Вих. № 425 від «06» серпня 2024 р.

Голові Державної
регуляторної служби України
Олексію КУЧЕРУ
01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11
inform@drs.gov.ua
drsua.oms@gmail.com

ЗАУВАЖЕННЯ

до проекту постанови КМУ «Про внесення змін до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві»

На офіційному веб-сайті Державної регуляторної служби України (https://www.drs.gov.ua/analysis_projects/) розміщено інформацію про внесення Державною службою з питань праці проекту постанови КМУ «Про внесення змін до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві» (далі – проект).

Ознайомившись з положеннями даного проекту, вважаємо за необхідне висловити свої зауваження до нього та внести пропозиції щодо його доповнення, оскільки його прийняття має вплив на господарську діяльність підприємства.

Наведені нижче зауваження та пропозиції - це у тому числі пройдений практичний досвід працівників підприємства, які були залучені у складах комісії зі спеціального розслідування нещасного випадку та озвучення проблемних питань, з якими вони постійно зіштовхувалися та які потребують урегулювання в Порядку проведення розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 337 (далі – Порядок).

1. Пунктом 14 Порядку пропонується встановити, що у разі отримання інформації про нещасний випадок з інших джерел (органу досудового розслідування, звернення потерпілого або членів його сім'ї чи уповноваженої ними особи, первинних організацій і територіальних об'єднань профспілок), спеціальна комісія утворюється протягом одного робочого дня після погодження кандидатур представників підприємств (установ, організацій). На запит Держпраці або її територіального органу підприємства (установи, організації) протягом одного робочого дня надають кандидатури представників для включення до складу спеціальної комісії. У разі ненадання підприємством (установою, організацією) у визначений строк кандидатур своїх представників до складу спеціальної комісії, Держпраці або її територіальним органом приймається рішення щодо утворення

спеціальної комісії та проведення розслідування з наданих підприємствами (установами, організаціями) кандидатур їх представників до складу спеціальної комісії, згідно з переліком, визначеним пунктом 15 цього Порядку. Підтвердження факту повідомлення належним чином підприємства (установи, організації) щодо необхідності надання кандидатур представників для включення до складу спеціальної комісії підлягає документуванню, долучається до матеріалів розслідування та підлягає збереженню.

Коментар. Загалом ідея підтримується, вона дозволяє розпочати спеціальне розслідування, навіть коли несумлінний суб'єкт господарювання (підприємство, установа, організація) не дає його розпочати, шляхом простого технічного ненадання кандидатів. Поряд з тим, вважаємо за необхідне більш чітко прописати процедуру, надати більш реалістичні терміни надання кандидатів. Також вважаємо за необхідне, відштовхуватися не від дати направлення запиту, а від дати його отримання підприємством (установою, організацією). Одночасно треба прописати якими способами може бути направлений цей запит та що буде являтися підтвердженням факту його отримання для різних методів відправки.

Гіпотетична ситуація. Держпраці або його територіальний орган направляє на адресу електронної пошти, припустимо, створеної на загальнодоступних доменах gmail.com/ukr.net/i.ua/інше, що отримана ними в приватному порядку або навіть знаходиться на бланку підприємства, але не являється офіційною, запит про надання кандидатів. Суб'єкт господарювання не маючи в штаті відділу діловодства, як це є наприклад в державних органах, належним чином не адмініструє дану електронну пошту щоденно, а використовує її тільки для прискорення обміну інформації, може просто протягом доби не побачити таке повідомлення та вчасно відповісти. Також може бути ризик, що у час повномасштабного російського вторгнення, просто не буде можливості зайти на електронну пошту у зв'язку з відсутністю електроенергії. Держпраці створює комісію без участі представника підприємства. У такому випадку суб'єкт господарювання позбавляється права захисту своїх інтересів, шляхом включення свого представника у склад комісії із спеціального розслідування.

Вважаємо, у такому разі, що пріоритетним способом надсилання запиту має бути саме поштовий зв'язок, а саме: **рекомендований лист з повідомленням про вручення**. У разі направлення засобами електронного зв'язку, повідомлення має направлятися виключно на електронну пошту, відомості про яку міститься у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців стосовно суб'єкта господарювання. У такому разі, має бути прописаний механізм підтвердження факту отримання запиту, та що саме буде підтвердженням факту отримання запиту на електронну пошту.

Разом з цим, переконані, що у разі отримання інформації про нещасний випадок з інших джерел (органу досудового розслідування, звернення потерпілого або членів його сім'ї чи уповноваженої ними особи, первинних організацій і територіальних об'єднань профспілок), Держпраці має направляти запит з про надання кандидатури включно разом з підтверджуючими документами про надходження інформації у такий спосіб (копії листів органів досудового розслідування, звернення потерпілого та ін.) для перевірки даних фактів і надання у тому числі вмотивованої відмови, у разі, якщо факт нещасного випадку не підтвердився (потерпілий не є працівником підприємства, потерпілий надав завідома неправдиву інформацію, виявлення інших недостовірних фактів та ін.).

Також вважаємо, що термін відповіді **один робочий день після направлення повідомлення** є занадто коротким. У деяких суб'єктів господарювання може не бути у штаті фахівця з охорони праці, тому для захисту інтересів підприємства у ході проведення спеціального розслідування необхідно надати час для влаштування на роботу такого спеціаліста або заключення договору з таким спеціалістом для представлення інтересів підприємства у комісії з розслідування. Пропонуємо термін відповіді про надання кандидатури продовжити до **п'яти робочих днів від дати отримання повідомлення**.

Тим не менше, таки у разі ненадання кандидата у комісію і прийняття Держпраці рішення про створення комісії без участі представника підприємства, суб'єкт господарювання має повідомлятися про таке рішення з наданням копії наказу про створення комісії у день його підписання, для розуміння того, що його діяльність розпочали перевіряти у межах нещасного випадку.

Невиконання даних вимог та термінів щодо створення комісії без участі представника підприємства повинно стати підставою для скасування наказу про створення комісії за заявою суб'єкта господарювання (оскільки він був позбавлений права захисту своїх інтересів шляхом включення у комісію свого кандидата). У такому разі, всі документи, складені комісією підлягають скасуванню, комісія утворюється заново, з урахуванням процедури, визначеною у даному пункті.

І як фінал до даного пункту, пропонуємо таки надати останню можливість суб'єкту господарювання довести свою позицію, стосовно нещасного випадку шляхом дозволу про включення до складу комісії свого представника за зверненням. Але це має відбутися не пізніше дати внесення заключного проекту акту розслідування головою комісії на засідання комісії. У такому разі, Держпраці або її територіальний орган видає наказ про внесення змін у склад комісії шляхом включення нового члена.

Запропонована редакція.

У разі отримання інформації про нещасний випадок з інших джерел (органу досудового розслідування, звернення потерпілого або членів його сім'ї чи уповноваженої ними особи, первинних організацій і територіальних об'єднань профспілок), спеціальна комісія утворюється протягом одного робочого дня після погодження кандидатур представників підприємств (установ, організацій).

Для погодження кандидатур Держпраці або її територіальний орган направляє запит до підприємства (установи організації) засобами поштового зв'язку (рекомендований лист з повідомленням) або електронного зв'язку виключно на електронну адресу, відомості про яку міститься у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, з наданням копії документів, що стали підставою для такого запиту.

Підтвердженням про отримання такого запиту є:

- При направленні засобами поштового зв'язку – поштове повідомлення з відміткою про вручення, повідомлення з відміткою про відмову в отриманні.

- При направленні засобами електронного зв'язку – ???передбачити спосіб підтвердження про отримання.

Підприємство (установа, організація) у термін 5 робочих днів від дати отримання запиту надають кандидатури представників для включення до складу спеціальної комісії.

Підприємство (установа, організація) після вивчення документів, що надійшли разом із запитом має право у відмові надання кандидата у разі виявлення недостовірних або завідомо неправдивих фактів у таких документах. У такому разі до Держпраці або її територіального органу надсилається у термін 5 робочих днів з дня отримання запиту, вмотивований лист з аргументацією відмови та за необхідності підтверджуючих документів про це.

У разі ненадання підприємством (установою, організацією) у визначений строк кандидатур своїх представників до складу спеціальної комісії, Держпраці або її територіальним органом приймається рішення щодо утворення спеціальної комісії та проведення розслідування з наданих підприємствами (установами, організаціями) кандидатур їх представників до складу спеціальної комісії, згідно з переліком, визначеним пунктом 15 цього Порядку. Про прийняте таке рішення підприємство (установа, організація) повідомляється листом засобами поштового зв'язку з наданням копії наказу про створення комісії у день його підписання.

Невиконання Держпраці або її територіальним органом процедури та термінів стосовно прийняття рішення щодо створення комісії із спеціального розслідування без участі представника підприємства (установи, організації) є підставою для скасування наказу про створення комісії із спеціального розслідування за зверненням підприємства (установи, організації). Після скасування наказу всі документи, складені комісією, вважаються нечинними. Комісія утворюється заново з урахуванням усіх вимог даного пункту.

Підприємство (установа, організація) має право включити свого представника у склад комісії із спеціального розслідування після створення даної комісії, шляхом подання звернення не пізніше дати внесення проекту Акту розслідування Головою комісії на заключне засідання комісії. У такому випадку Держпраці або її територіальний орган видає наказ про включення у склад комісії нового кандидату. Документи складені комісією до дати такого включення являються чинними.

2. Підпункт 1 пункту 33 Порядку пропонується доповнити таким абзацом. *Поважною причиною відсутності члена (голови, заступника голови спеціальної комісії) комісії (спеціальної комісії) на засіданні є документально підтверджені тимчасова непрацездатність, відпустка, відрадження.*

Коментар. В даному випадку незрозуміла різниця між поважною і неповажною причиною в частині, на що вона впливає? Які наслідки за відсутність по неповажній причині? Які дії голови комісії у зв'язку з відсутністю по неповажній причині члена комісії?

Пропозиція. Якщо прояснити різницю і будуть передбачені наслідки за відсутність без поважної причини, вважаємо за необхідне доповнити поважною причиною **виконання безпосередніх посадових обов'язків за дорученням роботодавця.** Член комісії з розслідування насамперед є найманим працівником роботодавця, він не може ігнорувати його доручення та основну роботу. В протилежному випадку він буде звільнений з роботи. Також пропонуємо визначити терміни інформування про проведення засідання, наприклад **не пізніше 3 робочих днів** до проведення засідання. Це необхідно для нормального планування основної роботи та суміщення участі в засіданнях.

У разі відсутності принципової різниці між поважною і неповажною причиною у розумінні наслідків пропонуємо цей абзац прибрати, оскільки він ні на що не впливає.

3. Підпункт 12 пункту 33 Порядку пропонується доповнити таким абзацом. *У разі незгоди члена комісії (спеціальної комісії) із змістом розділів 4,5,7,8 проекту акту за формою Н-1, скласти письмово, з обґрунтованим викладенням пропозицій щодо їх змісту, та підписати окрему думку за формою згідно з додатком 31, надавши її голові комісії (спеціальної комісії) не пізніше дня підсумкового засідання комісії (спеціальної комісії).*

Ситуація з практичного досвіду. У зв'язку із смертельним нещасним випадком на виробництві, територіальним органом Держпраці ініційовано проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю). Під час позапланового заходу посадові особи Держпраці вийшли за межі вимог абзацу 12 статті 6 Закону №877-V, а саме почали вимагати документи, що не є підставою для здійснення позапланового заходу. Суб'єкт господарювання відмовив у наданні даних документів. Посадові особи Держпраці склали акт про неможливість здійснення, у зв'язку з перешкоджанням діяльності. Суб'єкт господарювання з цим не погодився і написав звернення до Державної регуляторної служби щодо проведення позапланової перевірки територіального органу Держпраці у частині дотримання Закону №877-V під час проведення позапланового заходу. Державна регуляторна служба підтвердила, що посадові особи особи Держпраці провели перевірку з порушеннями, вийшли за межі питань, необхідність яких стала підставою для позапланової перевірки та не мали складати акт про неможливість проведення заходу державного нагляду, а повинні були скласти акт перевірки на основі решти наданих документів від суб'єкта господарювання. Внаслідок чого, Державна регуляторна служба склала акт перевірки, в якому зафіксувала порушення та внесла подання про усунення вимог закону Закону №877-V територіальному органу Держпраці.

Відповідно до приміток 5 Додатку 11 Порядку зазначається, що під час спеціального розслідування у розділі 3 зазначаються узагальнені результати проведеної органами державного нагляду за охороною праці перевірки стану охорони праці, які безпосередньо стосуються нещасного випадку. За результатами наведеної вище ситуації члени комісії формулюють розділ 3 акту абсолютно з протилежної сторони. Представники Держпраці трактують даний позаплановий захід, як такий, що не відбувся, у зв'язку з перешкоджанням, представник суб'єкта господарювання трактує, як такий, що відбувся з порушеннями, що підтверджується ДРС.

Пропозиція. Доповнити підпункт 12 пункту 33 Порядку можливістю внесення **окремої думки також до розділу 3 акту.**

4. Разом з тим потребує більш детального розтлумачення, що являється «узагальненими результатами» проведеної органами державного нагляду за охороною праці перевірки стану охорони праці у розумінні приміток 5 Додатку 11 Порядку. Як саме має це зазначатися у розділі 3 акту?

Ситуація з практичного досвіду. В контексті ситуації, що наведена у пункті 3 даного листа, посадові особи Держпраці хочуть написати розділ 3 за такою хронологією у стилі: «наказ на перевірку, посвідчення на перевірку, вимога про надання документів, хоча б якісь документи не надано – це перешкоджання, акт про неможливість здійснення заходу державного нагляду». Представник суб'єкта господарювання наполягає на детальному описі всіх виданих Держпраці документів в рамках заходу державного нагляду, всього листування в межах перевірки, та опису результатів перевірки ДРС, оскільки вони

безпосередньо стосуються проведеного заходу державного нагляду, що стосується нещасного випадку.

Пропозиція. В Примітках 5 Додатку 11 Порядку більш детально конкретизувати, що має вказуватися в розділі 3 стосовно проведення перевірки Держпраці. Зазначити, що мають описуватися абсолютно всі документи, що склалися та все листування в межах заходу державного нагляду, у тому числі відомості про оскарження результатів перевірки суб'єктом господарювання до центрального органу Держпраці, Державної регуляторної служби та до суду.

5. При цьому доцільно також було б заборонити посадовим особам Держпраці, що являються членами комісії із спеціального розслідування брати участь у позаплановому заході державного нагляду, що відбувається на підставі нещасного випадку.

Ситуація з практичного досвіду. В контексті ситуації, що вказана у пункті 3 даного листа, виходить конфлікт інтересів у членів комісії з Держпраці. Порушивши вимоги Закону №877-V, що підтверджуються висновками Державної регуляторної служби, посадові особи територіального органу Держпраці, що є також членами комісії із спеціального розслідування, цілком логічно відмовляються дані результати стосовно своїх дій включати у розділ 3 акту, та не можуть неупереджено відноситися до формулювання розділу 3 акту.

Пропозиція. Прописати пунктом в Порядку, що посадовим особам Держпраці, які є членами комісії із спеціального розслідування, заборонено брати участь у заходах державного нагляду, що відбуваються на підставі виникнення нещасного випадку.

6. Пунктом 49 Порядку зазначено, що у тому числі до матеріалів розслідування (спеціального розслідування) належать такі документи та їх копії:

- *копії актів перевірок і розпорядчих документів територіальних органів Держпраці, постанов (ухвал) судових інстанцій (за наявності) - у разі проведення спеціального розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння).*

Коментар. В контексті ситуації, що вказана у пункті 3 даного листа, необхідно передбачити, щоб для захисту інтересів суб'єктів господарювання у матеріалах розслідування, окрім документів від Держпраці стосовно перевірок, мають також знаходитися документи від суб'єктів господарювання щодо пояснень у ході перевірки, незгоди з результатами перевірки та документів щодо оскарження результатів.

Пропозиція. Викласти даний підпункт у такій редакції:

до матеріалів розслідування (спеціального розслідування) належать такі документи та їх копії:

- *всіх документів, що склалися територіальними органами Держпраці у рамках перевірок, листування суб'єкта господарювання з Держпраці у межах перевірки, документів про оскарження результатів перевірки до центрального органу Держпраці, Державної регуляторної служби, суду та документів, що винесені за результатами розгляду оскаржень.*

7. Пунктом 37 Порядку, визначена процедура затвердження тимчасового акту розслідування для отримання потерпілим страхових виплат у разі подовження терміну проведення спеціального розслідування.

Коментар. Вважаємо, що ця процедура має удосконалитися і розпочинатися виключно за заявою потерпілого. Оскільки не зрозуміло, хто саме повинен ініціювати складання тимчасового акту протягом 10 робочих днів після продовження спеціального розслідування.

Ситуація з практичного досвіду. Потерпілий отримав травму у січні місяці. Станом на серпень спеціальне розслідування ще триває. Роботодавець не може оплатити лікарняний працівнику, оскільки відсутній акт розслідування, та Пенсійний фонд не змінив причину непрацездатності на «пов'язана з нещасним випадком на виробництві». Логічно, що Пенсійний фонд не може цього зробити без отримання затвердженого акту. Також потерпілий був направлений на МСЕК для подовження лікарняного (лікарняний більше 120 днів), визначення ступеня втрати працездатності та встановлення групи інвалідності. МСЕК також відмовила у наданні групи, оскільки відсутній акт розслідування.

У свою чергу, Голова комісії із спеціального розслідування відмовився ініціювати підписання тимчасового акту, посилаючись на порушення строків в 10 робочих днів від дати продовження термінів спеціального розслідування.

РЕЗУЛЬТАТ - потерпілий більше як півроку без виплат по лікарняному, не може встановити групу інвалідності та буде залишатися без виплат, тому що залежить від комісії.

Пропозиція. Викласти абзац 1 даного пункту у такій редакції:

У разі продовження строку спеціального розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) за наявності обставин, за яких нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) визнаються пов'язаними з виробництвом, спеціальною комісією протягом 5 робочих днів після надходження звернення від потерпілого складаються та підписуються тимчасові акти за формою Н-1 на потерпілого (потерпілих) для здійснення страхових виплат, що затверджуються керівником органу, який утворив спеціальну комісію.

8. В проекті Порядку підпункт 4 пункту 35 пропонується викласти в такій редакції:

- 4) надіслати в розумний строк до підсумкового засідання комісії (спеціальної комісії) проект акту за формою Н-1 (тимчасового акта за формою Н-1 у разі складання) членам комісії (спеціальної комісії) з використанням попередньо узгоджених з ними засобів комунікації (електронна пошта чи інші засоби телекомунікаційного зв'язку), для ознайомлення.

Коментар. Не зрозумілий термін «розумний строк». Кожен член комісії може його трактувати на власний розсуд. Для когось буде вистачати доби, щоб ознайомитися. Для когось потрібно більше часу, оскільки також у разі розслідування нещасного випадку не по місцю розташування роботодавця, тільки доба (враховуючи комендантську годину) може бути витрачена на дорогу для місця проведення засідання. Враховуючи, що Голова спеціальної комісії є працівником Держпраці, яка зазвичай займає позицію протилежну від позиції підприємства, є ризик, що можна маніпулювати терміном «розумний строк» і цим не дати змогу представнику підприємства (установи, організації) якісно ознайомитися з проектом акту для формулювання позиції підприємства стосовно нещасного випадку.

Пропозиція. Словосполучення «розумний строк» замінити «за три робочих дні».

9. В проекті Порядку підпункт 5 пункту 35 пропонується викласти в такій редакції:

- 5) розглянути окремі думки (за наявності) членів комісії (спеціальної комісії) до змісту розділів 4,5,7,8 проекту акту за формою Н-1 (тимчасового акта за формою Н-1 у разі його складення) та прийняти рішення щодо їх врахування з подальшим внесенням змін до змісту розділів 4,5,7,8 проекту цього акту.

Коментар. Не зрозуміло, як і на основі чого Голова комісії буде приймати таке рішення. Враховуючи, що Голова комісії із спеціальної комісії є працівником Держпраці, яка зазвичай займає позицію протилежну від позиції підприємства, є ризик, що він буде необґрунтовано приймати рішення щодо неврахування окремих думок представників підприємства (установи, організації) з подальшим невнесенням змін до змісту розділів 4,5,7,8 проекту акту. Необхідно цю процедуру урегулювати та визначити механізм фіксації прийняття такого рішення.

Пропозиція. Доповнити підпункт 5 пункту проекту Порядку реченням - **«Про своє рішення Голова комісії повідомляє письмово члена комісії, який вніс окрему думку до дати проведення заключного засідання комісії. Повідомлення про прийняття рішення щодо врахування/неврахування окремої думки долучається до матеріалів розслідування (спеціального розслідування)»**

10. Також вважаємо, що до подачі окремих думок, має бути організована процедура обговорення спірних питань (розділів, абзаців) проекту акту всіма членами комісії, з фіксацією всіх запропонованих варіантів редакції спірних формулювань та голосування у протоколі засідання. Фінальний проект акту визначається голосуванням «за» більшістю членів комісії. Голова комісії не може самостійно подавати проект акту, оскільки він у випадку спеціального розслідування, є працівником Держпраці, яка часто виступає у ролі антагоніста підприємства (установи, організації) та має за мету вжиття більших санкцій та покарань до роботодавця.

Лише після прийняття за основу проекту акту більшістю членів комісії, Голова комісії направляє прийнятий проект для формулювання окремих думок незгодними членами комісії і подальшого виконання процедури запропонованої у підпункті 5 пункту 35 проекту Порядку.

11. Останнім абзацом пункту 15 Порядку зазначено у тому числі, що:

- *У разі потреби до складу комісії можуть включатися посадові особи Держпраці та/або її територіального органу за галузевим напрямом.*

Коментар. На практиці це дає поле для зловживань представнику Держпраці шляхом збільшення голосів на користь думки Держпраці, як контролюючого органу. У свою чергу, акти підписується у формулюванні, яке вигідне Держпраці, шляхом більшості голосів, а суб'єкт господарювання може лише подати окрему думку.

Ситуація з практичного досвіду. У зв'язку із смертельним нещасним випадком, територіальний орган Держпраці, окрім голови комісії, включив у склад ще двох працівників Держпраці. Це, у свою чергу, дало фактично 4 голоси в комісії, оскільки голос Голови комісії є вирішальним. Після команди керівництва Держпраці зробити проблему роботодавцю потерпілого, всі засідання комісії проходили фактично у режимі заходу державного нагляду Держпраці і у руслі, яке направляла Держпраці. Це стало можливим лише завдяки штучному і не обґрунтованому збільшенню членів комісії від Держпраці.

Пропозиція. Виключити останній абзац пункту 15 Порядку для неможливості лобіювання інтересів Держпраці у ході спеціального розслідування або/надати детальні критерії терміну «у разі потреби» або/дозволити збільшення кількості членів комісії від Держпраці не більше одного (окрім Голови комісії), при утворенні комісії із спеціального розслідування територіальним органом Держпраці.

12. Пунктом 55 Порядку зазначено, що:

Посадова особа Держпраці або її територіального органу має право перевіряти об'єктивність розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) комісією підприємства (установи, організації), якість оформлених матеріалів та їх відповідність вимогам цього Порядку, а також отримувати іншу інформацію та документи від роботодавця, що стосуються нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння).

За результатами перевірки матеріалів розслідування та/або у разі відмови роботодавця провести розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) чи скласти або затвердити акт за формою Н-1, а також у разі приховування факту нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) посадова особа Держпраці або її територіального органу має право видавати обов'язковий до виконання припис за формою Н-9 згідно з додатком 24 щодо проведення розслідування, оформлення матеріалів розслідування відповідно до вимог цього Порядку.

Коментар. Тут є велике поле для зловживань Держпраці та трактування пункту щодо видачі припису за формою Н-9 на власний розсуд, оскільки чітко не прописано, за які саме порушення може бути призначено повторне розслідування. Зазвичай у приписах з вимогою про проведення повторного розслідування вказуються причини у так би мовити «художній інтерпретації» без вказування конкретно чому саме мало бути зазначено у матеріалах розслідування те чи інше питання, та без посилання на нормативний документ, що це вимагає.

Ситуація з практичного досвіду. На будівельному майданчику сталася травма працівника внаслідок падіння предмета. Розслідування проводилося комісією підприємства. Причина – потерпілий порушив вимоги інструкцій з охорони праці. Матеріали розслідування направлені до територіального органу Держпраці. Через місяць до підприємства надходить припис Н-9 з вимогою провести повторне розслідування, оскільки «в матеріалах розслідування відсутні посилання на заходи безпеки, що вказані в ПВР»

Не зрозуміло навіщо їх там вказувати, якщо працівник порушив вимоги інструкцій з охорони праці. Яким нормативним документом це визначено?

Усунувся цей недолік шляхом включення одного речення в акт з посиланням на пункт ПВРу у стилі «працівники мають виконувати вимоги інструкцій з охорони праці». Навіщо було вимагати проведення повторного розслідування? Як це змінило результати розслідування?

В результаті підприємство мало повторно проходити усю процедуру, задля того, щоб просто в акт вписати одне речення. Виглядає, як формальне видання припису для галочки.

Пропозиція. У пункті 55 Порядку визначити конкретний вичерпний перелік зауважень, який може бути підставою для видачі припису з вимогою проведення повторного розслідування. Також передбачити у формі припису вказування, на що конкретно впливає це чи інше зауваження в контексті проведення розслідування. Визначити конкретні терміни для прийняття рішення про видачу припису за формою Н-9 – **5 робочих днів від дати отримання матеріалів розслідування.**

Необхідно також передбачити можливість оскарження припису за формою Н-9 у досудовому порядку, наприклад через подання звернення до центрального органу Держпраці. Це, у свою чергу, має призупиняти виконання припису. Держпраці мало б

змогу формувати практику таких звернень та надсилати до територіальних органів роз'яснення щодо правомірності видачі приписів у різні ситуаціях.

У зв'язку з наведеним вище, просимо не розглядати даний проєкт змін до Порядку до усунення всіх ризиків та зауважень, викладених у цьому листі.

Директор

Євгеній КОЛІСНИК